

ת"פ 43240/06/17 - שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נגד אליעזר פרץ

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 43240-06-17 שלוחת תביעות מרום הגליל
והגולן נ' פרץ

בפני
כבוד השופטת רות שפילברג כהן
שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן

המאשימה

נגד
אליעזר פרץ

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות **החזקת סמים לצריכה עצמית** - לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 ו**נהיגה פוחזת של רכב** - לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1973.

על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, ביום 2/3/17 סמוך לשעה 11:00 אסף הנאשם את שולמית - בת זוגו לשעבר של הנאשם, יחד עם בתם המשותפת הקטינה, מביתם שביישוב ביריה ברכבו, והשניים נסעו למועצה האזורית הסמוכה לישוב מירון.

פורט כי הנאשם נהג ברכב בצורה המסכנת את נוסעי הרכב ואת נוסעי הכביש, בכך שבמקטע הדרך בין היישוב ביריה למירון, "זגזג" בין שולי הנתיב, ועבר מנתיב הנסיעה לנתיב הנגדי תוך שהוא פוגע בגדר הבטיחות בצד הדרך. שלושה שוטרים שחזרו מטיול פרטי והיו בלבוש אזרחי נסעו ברכבם מאחורי הנאשם, הבהבו וצפרו לו שיעצור, אך הנאשם המשיך בנסיעתו המסוכנת.

עוד פורט כי משהגיע הנאשם לצומת עין זיתים, הוציאה שולמית את ראשה מהרכב וצעקה "הצילו יש לי תינוקת ברכב".

השוטרים נהגו ברכבם בסמוך לרכבו של הנאשם, וסימנו לו לעצור אך הוא לא עשה כן, עקף את כלי הרכב אשר עמדו בצומת, התעלם מתמרור עצור והמשיך בנסיעה מסוכנת לכיוון המועצה האזורית, כשהשוטרים

מאחוריו מצפצפים לו ומהבהבים לו שיעצור.

בהמשך, משהגיע הנאשם לרחבת המועצה האזורית ועצר את הרכב, יצאה ממנו שולמית עם התינוקת והתרחקה מהרכב.

השוטרים אשר ניגשו לנאשם, ערכו חיפוש על גופו ומצאו כי החזיק בארנקו שקית סגורה שהכילה סם מסוג DELTA9 THC במשקל 2.0795 גרם נטו.

2. ביום 12/2/18 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן למתכונתו שפורטה לעיל, הנאשם הודה והורשע, ונקבע כי יוגש לגביו תסקיר שרות המבחן וכי הטיעונים לעונש יהיו "פתוחים".

עוד הוסכם כי בשלב הטיעונים לעונש יטען הנאשם כי הסם המסוכן שנתפס על גופו מקורו בתרופות "קלונקס" שהשאיר אביו המנוח, שהנאשם נטל, טחן והתכוון להשתמש בהן, וכי אין מחלוקת שהנאשם השתמש בהן ללא אישור או מרשם.

תסקירי שרות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו ארבעה תסקירים.

3. תסקיר מיום 10/6/18

בשורתו האחרונה של התסקיר - שרות המבחן לא בא בהמלצה לגבי הארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם.

בנוסף, נמסר כי חלופה עונשית או טיפולית בקהילה לא יהיה בהם כדי להפחית את הסיכון לביצוע עבירות בעתיד על ידי הנאשם, וזאת לאור חזרתו לדפוסים המוכרים לו, מבלי לנצל את ההזדמנויות הטיפוליות שניתנו לו, וכן לאור ניסיונות טיפוליים קודמים שכשלו וההערכה כי הפרוגנוזה לשינוי ושיקום בעניינו היא שלילית.

על פי התסקיר, הנאשם בן 42 גרוש ואב לחמישה ילדים מארבע מערכות יחסים שונות, עם כל ילדיו הקשר מנותק, למעט עם ילדה בת שנתיים וחצי, אשר נסעה ברכב ביום האירוע, בעניינה קיים הסדר ראייה.

נמסר כי הנאשם נשר מלימודיו עקב הישגים נמוכים, לא גויס לצבא בעקבות מעורבות בפלילים מגיל צעיר וכי הוא אינו עובד ואין לו הכשרה מקצועית. הנאשם שיתף כי הוא מוכר כנכה בשיעור של 10%, נכות אשר לא מזכה אותו בקצבה, וכי הוא עוזר לאחיו בעסק של דוכן גלידה ומסעדה.

נמסר כי הנאשם בן למשפחה שמנתה זוג הורים ו-16 אחים ואחיות, אביו נפטר בגיל 82 ואמו כיום בת 81, שרות המבחן התרשם כי בשיחה על משפחתו בלט כי הנאשם מנוהל מתוך כעס פנימי בלתי מעובד, ומתוך מוקד שליטה חיצוני, וכי הוא השליך את קשייו הכלכליים והחברתיים על משפחת מוצאו מבלי לפרט.

נמסר כי לנאשם הרשעות קודמות בפלילים בגין עבירות סמים, אלימות ואיומים, וכי הוא ריצה מאסרים בפועל והועמד בצווי מבחן, שהאחרון בהם הסתיים ביום 10/7/17. התסקיר העריך כי תקופת המבחן לא הביאה להפחתת הסיכון להישנות עבירות, וצוין כי **את העבירה הנוכחית ביצע הנאשם בעודו בתקופת המבחן.**

שרות המבחן התייחס לכך כי לחובתו של הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה.

בהתייחסו לעברו הפלילי השתמש הנאשם במנגנוני הגנה של מינימליזציה ונטה להשליך את האחריות על רשויות אכיפת החוק, שלגישתו ניסו להפלילו במהלך השנים מסיבות שאינן ברורות לו.

בהתייחסו לעבירות נשוא תיק זה - התקשה לקבל אחריות על מעשיו. טען כי הסמים שייכים לאביו המנוח שנשארו עוד מהתקופה בה אושר לו גראס רפואי, מסר כי השתמש בסמים ביום ביצוע העבירות בשל כאבים שחש, וטען כי לא זכר את הפרטים המתוארים בכתב האישום ולא זכר כי נהג בצורה המסכנת אחרים.

הנאשם שלל שימוש בסמים, לא ראה את עצמו כמכור לסמים, והתקשה להסביר את עברו ומעורבותו בסמים. הנאשם ביטא כעס כלפי רשויות החוק שלטענתו "מחפשים" אותו במקום לרדוף אחרי סוחרי סמים מוכרים.

שרות המבחן מסר כי הנאשם התייחס לסוגיות בצורה מזלזלת ומניפולטיבית, ענה באופן מצומצם ללא חיבור רגשי, התקשה לבטא תחושת אמפתיה לאחר, וביטא תחושות תסכול ואכזבה מגורמים בקהילה כולל רשויות הרווחה, עובדים סוציאליים, אנשי טיפול, שרות המבחן ומערכת אכיפת החוק.

שרות המבחן מסר כי הנאשם מכור לסמים מזה שנים רבות, בעל קווי אישיות אנטי סוציאלית, קושי בדחיית סיפוקים, כוחות אגו והערכה עצמית נמוכה, אינו מאמין בגורמי טיפול, מגיב בצורה אימפולסיבית ולא שקולה במצבי תסכול ואכזבה, וכי הוא התקשה להכיר בבעיותיו ופעל בדפוסים עברייניים המושרשים אצלו.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם מנוהל על ידי תחושת קורבנות, בכך שהאשים את מערכת אכיפת החוק בבעיותיו, גישה שאינה מאפשרת לערוך שינוי ושיקום בחייו ועל כן **העריכו כי הסיכוי לשיקום בעניינו הינו נמוך וכי קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות דומות על ידו בעתיד.**

ביצוע העבירה בהיות הנאשם נתון בצו מבחן ולחובתו מאסר על תנאי בר הפעלה מעידה על יכולת נמוכה להירתם לטיפול, כך להערכת שרות המבחן.

שרות המבחן מסר כי בבדיקות דם שנערכו לנאשם **לא נמצאו שרידי סם כלשהו**, נמסר כי ההסכמה לבצע בדיקת שתן נבעה משיקולים ענייניים הקשורים להליך המשפטי ולא מתוך נזקקות טיפולית.

עוד מסר שרות המבחן כי מבדיקה שנערכה עם היחידה לטיפול בהתמכרויות, **נתקבלה תשובה שלילית באשר לקליטתו לטיפול חוזר** בשל ההתרשמות מאישיותו האנטיסוציאלית ומכך שאינו יכול להיתרם מטיפול.

ביום 13/6/18, הוריתי לשרות המבחן, לבקשת הנאשם, על עריכת תסקיר משלים בעניינו, בו תיבחן מחדש עמדתו, ותישקל האפשרות לשבץ את הנאשם במסגרת טיפולית ולכלל הפחות מסגרת בה יתבצע מעקב בצו מבחן וכן תישקל האפשרות להוסיף צו של"צ. לבקשת הנאשם, הפניתי את תשומת לבו של שרות המבחן לכך

שהסמים אשר הנאשם הורשע בהחזקתם הנם כדור פסיכיאטרי, וכי לא מדובר ב"סמי רחוב".

4.

תסקיר מיום 10/7/18

צוין כי הנאשם ביצע שתי בדיקות שתן שהעידו על ניקיון מסמים.

שרות המבחן מסר כי משיחה שערכו עם היחידה לטיפול בהתמכרויות בצפת נמסר כי בשל ניסיון הטיפול בעבר בנאשם, התכחשותו לשימוש בסמים ובשל העובדה כי בת זוגו נמצאת בטיפול במסגרת היחידה, לא ניתן לקבל את הנאשם לטיפול במסגרתם, גם פנייה למפקח המחוזי בנושא התמכרויות נענתה באופן דומה.

נמסר כי משיחה עם הנאשם, הוא שלל התמכרות לסמים ושלל נזקקות טיפולית, שיתף כי חזר למגורים משותפים עם בת זוגו, כי הם מתמודדים עם בעיות בתקשורת, וכי בת זוגו עדיין מתמודדת עם בעיית התמכרות ונמצאת בטיפול.

הנאשם הביע מוטיבציה ראשונית לשיתוף פעולה עם תוכנית לטיפול זוגי במסגרת יחידה לטיפול משפחתי בצפת, שהוצעה לו.

ממידע שהתקבל מהעובדת הסוציאלית במחלקת הרווחה עלה כי בהמשך לפנייתו ליחידה לטיפול משפחתי, התקיימה ועדת אבחון משותפת של הנאשם ובת זוגו ובה הוחלט בין היתר על ייעוץ זוגי שיינתן במסגרת התחנה לטיפול משפחתי בצפת, וכי בהמשך עתידה להתקיים ועדת מעקב בעניינים לאחר שלושה חודשים.

מעבר לכך נמסר כי הנאשם הופנה לטיפול בנושא יחסים זוגיים במסגרת שרות המבחן, וכי הוא נמצא ברשימת המתנה ארוכה יחסית.

שרות המבחן המליץ לדחות את הדיון לתקופה של שלושה חודשים במהלכם יחל הנאשם בטיפולים, ובסופם יוגש תסקיר משלים.

בשלב זה אכן ניתנה דחייה, והוזמן תסקיר משלים.

5.

תסקיר מיום 29/10/18

נמסר כי הנאשם נפרד מבת זוגו, וכי הקשר עם היחידה לטיפול משפחתי נותק מיוזמתו וכל הניסיונות לגייסו לטיפול נכשלו.

באשר לקבוצה לטיפול זוגי, נמסר ממנחי הקבוצה כי הם התרשמו מכך שהנאשם אינו מכיר בהתנהגותו כבעייתית, וכי הוא לא קיבל אחריות על התנהגותו הפוגענית. עוד התרשמו כי הנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית, כי אינו מחובר לצורך בשינוי, והעריכו כי הנאשם יתקשה להפיק תועלת מטיפול בשל עמדותיו הנוקשות, וכי הוא אף עלול להוות כוח הרסני לקבוצה.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר מוטיבציה לעריכת שינוי ושיקום, וכי קיים חוסר יציבות קיצוני באורחות

חיו הן בפן התעסוקתי והן בפן הזוגי.

שרות המבחן התרשם כי נוכח התנהגותו המניפולטיבית והחסומה רגשית של הנאשם, כמו גם הקושי שלו לגעת בעולמו הפנימי והרגשי, קיים ספק לגבי יכולתו להפיק תועלת מהמשך קשר עם שרות המבחן ואין בידם להמליץ על טיפול חלופי במסגרת הקהילה, גם בשל ניתוק הקשר עם גורמי הטיפול, אשר היה בו כדי להפחית את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק על ידו.

בישיבת הטיעונים לעונש שהתקיימה ביום 13/11/18, הוריתי לשרות המבחן על עריכת תסקיר משלים קצר אחרון, ובו תוצע, בהיעדר מניעה, תוכנית מבחן מצומצמת שעניינה מעקב אחר ניקיונו של הנאשם מסמים באמצעות בדיקות שתן ופגישות שיקומיות בעניין, ככל שימצא לנכון.

6. תסקיר מיום 18/11/18

שרות המבחן חזר על הערכתו כי לנאשם ערכים אנטיסוציאליים מושרשים המנהלים אותו, וכי הבעיה המרכזית אצלו אינה בעיית סמים. מסרו כי הנאשם ניהל אורח חיים בלתי אחראי ובלתי יציב, התקשה לקבל גבולות והתקשה מול דמויות סמכותיות תוך שהוא מונע ממוטיבציה חיצונית שנובעת מחשש מתוצאות ההליך המשפטי ולא מתחושת מצוקה אמיתית ורצון פנימי וכן לערוך שינוי.

שרות המבחן אינו רואה בסיס להמשך מעקב אחר בדיקות שתן שעה שהנאשם אינו מגלה מודעות לגבי התמכרותו וכי הדבר אינו מהווה אמצעי להפחתת הסיכון להישנות מעשים עוברי חוק בעתיד.

שרות המבחן חזר על עמדתו ונמנע ממתן המלצה טיפולית או עונשית במסגרת הקהילה.

טיעוני הצדדים לעונש

כאמור, ישיבת הטיעונים לעונש התקיימה ביום 13/11/18.

7. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה עמד על הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, וטען כי נסיבות ביצוע העבירה מחייבות קביעת מתחם עונש מרתיע שיהיה בו כדי להרתיע אחרים מלבצע עבירות כגון אלה. נטען כי מתחם העונש נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל ועד שנת מאסר.

נטען כי על הסכנה, לפחות הפוטנציאלית שבהתנהגות הנאשם ניתן ללמוד מצעקות האישה לעזרה והתנהגותו של הנאשם בכביש. לגבי עבירות הסמים, נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה טען כי חומרת מעשיו של הנאשם אינה מתבטאת דווקא בעבירת החזקת הסמים אלא בעבירת התעבירה המשולבת עם עבירת הסמים.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בעניין נהיגה פוחזת, וכן לאמור בתסקירי שרות המבחן לגבי הנאשם.

ב"כ המאשימה טען כי אינו סבור שיש להורות על הארכת המאסר על תנאי שעומד ותלוי נגד הנאשם, וכי יש להשית עליו 6 חודשי מאסר בפועל ולהפעיל את המאסר המותנה בן 8 חודשים במצטבר, זאת בהעדר נימוק או שיקול מיוחד שיצדיק חפיפה בין העונשים, בנוסף ביקש לפסול את רישיונו לתקופה של שנה, להטיל עליו מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות.

8. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טען כי אין מדובר בעבירות חמורות המחייבות נקיטת ענישה כמבוקש ע"י המאשימה, וכי יש להימנע מהפעלת המאסר המותנה. לעניין זה, טען הסנגור כי המאסר המותנה הממושך הנו בר הפעלה בגין עבירת הסמים, וכי הסם שנתפס על גופו של הנאשם מקורו בתרבות תרופת ה"קלונקס" שהשאיר אביו המנוח של הנאשם, ויש לקחת זאת בחשבון.

ב"כ הנאשם טען כי על אף שהערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות הוא חשוב, הוא לא נפגע בצורה חמורה שכן בסופו של דבר לא נגרם נזק.

ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקירי שרות המבחן.

ב"כ הנאשם טען כי קיימת הצדקה להארכת המאסר המותנה שכן מדובר בכמות סם קטנה שמקורה בכדור תרופה, שכן הפעלת המאסר המותנה בנסיבות אלה אינה מידתית. צוין כי בית המשפט מוסמך להאריך את המאסר המותנה, אף בהיעדר המלצת שרות המבחן מכוח סעיף 56 לחוק העונשין, כי זה עומד בתנאים שנקבעו בו, שכן אחרת יוטל מאסר משמעותי בגין החזקת כדור פסיכיאטרי.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה בה התייחסו בתי משפט לעונשי מאסר על תנאי ממושכים, שהפעלתם מהווה פגיעה בתחושת הצדק, וטען כי גם עבירת הנהיגה אינה ברף החמור של העבירה.

נטען כי הנאשם לא ריצה מזה מספר שנים מאסרים, כי הוא נקי מסמים, עובד כמיטב יכולתו עם אחיו ומנסה להשתלב בחברה, וכי בכל אלה יש כדי להצביע על פוטנציאל שיקומי.

לסיכום, נטען כי יש להאריך את המאסר המותנה, ובנוסף להטיל צו מבחן לתקופה של שנה וחצי לצד כל עונש שייקבע.

9. דברי הנאשם

הנאשם מסר כי הוא מטופל פסיכיאטרי יחד עם בתו, ובנוסף מטופל ברווחה.

הנאשם הביע צער וחרטה, והצהיר כי הוא מוכן להיות בפיקוח שרות המבחן לתקופה של שנה וחצי, למסור בדיקות שתן, ולעשות כל שיידרש.

הנאשם התייחס לבעיות הסמים בעברו, וביקש להירתם לטיפול בעניין זה, אם כי אמר גם שמעולם לא השתמש בסמים באופן רצוף.

הנאשם אמר עוד, כי עשה ניסיונות להציל את המערכת הזוגית, אך בת זוגו היא שמסכלת את ההליך הטיפולי.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

10. כפי שפורט לעיל, הנאשם נהג בצורה פרועה ומסוכנת, עבר בין נתיבים ובין שולי הנתיבים תוך שהוא פוגע בגדרות הביטחון בצדי הדרך, כל זאת כשיחד עמו בתוך הרכב נמצאת בת זוגו לשעבר ובתם הפעוטה.

שוטרים שחזרו מבילוי, והתרשמו מקיצוניות הנהיגה, ניסו לגרום לנאשם לעצור, הבהבו וצפרו לו אך הנאשם לא נענה.

מעשיו של הנאשם סיכנו את חייה של בת זוגו ושל הילדה, ושל משתמשי דרך אחרים.

מצוקתה של בת הזוג ניכרת בכך שצעקה מחלון הרכב לעזרה.

בהמשך עקף הנאשם רכלי רכב שעמדו בצומת, התעלם מתמרור עצור והמשיך בנסיעתו המסוכנת.

לאחר שנעצר, מצאו השוטרים כי הנאשם החזיק בארנקו אבקת סם מסוכן, אשר מוסכם כי מקורה מכדורי קלונקס טחונים.

הנזק שנגרם בשל מעשי הנאשם מסתכם, למרבה המזל, בבהלה ובסערת רגש, אשר אין ספק שנגרמו לבת הזוג, אולי אף לילדה הרכה, שנסעו ברכב, בעת ששעט באופן מסוכן.

הנזק הפוטנציאלי שבמעשה הנו חריף וחמור. מקרא המפורט לגבי נהיגתו הפרועה של הנאשם, ממחיש כי עלולה הייתה להתרחש תאונת דרכים קשה. הנאשם חבט את הרכב במעקה הבטיחות, לא ציית לתמרור עצור, והסיע את הרכב בין נתיבים, ודומה כי אין צורך מעבר לתיאור זה, להבהיר עד כמה שיחק המזל בכך שלא נגרמו, בסופו של דבר, אבידות בנפש או פציעות.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא משמעותי ובלעדי, הוא זה שנהג בצורה מסוכנת, סירב לעצור, סיכן את עצמו, את נוסעי הרכב ואת משתמשי הכביש.

יחד עם זאת, מדובר בהתנהגות שהנה נעדרת תכנון מראש, ונראה כי גם לא מדובר בזדון או בכוונה לפגוע בבת

הזוג, בילדה או בשוטרים.

הנאשם לא ידע להסביר מה הרקע לביצוע מעשיו ומה גרם לו לנהוג בצורה מסוכנת ורק מסר כי ביום האירועים השתמש בסם שהינו תרופה פסיכיאטרית, שהשאיר אביו המנוח לאחר שסבל מכאבים אך אינו זוכר את המפורט בכתב האישום.

11. שתי העבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום המתוקן מהוות אירוע אחד בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 4913/10 **ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.14)**.

12. הערכים החברתיים שנפגעו בביצוע עבירת נהיגה פוחזת של רכב על ידי הנאשם הם בטחונו ושלומו של ציבור משתמשי הדרך, של הנאשם עצמו ושל מי שהיה עמו ברכב.

עבירות הסמים נועדו לשמור על הערכים המוגנים של בריאות הציבור, ועל שלומו, מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים.

במקרה זה, מדובר לכאורה בסם שאינו טיפוסי בקרב משתמשי סמים, אלא בכדורים פסיכיאטריים ללא מרשם, שהנאשם נטל מאביו, וריסק לאבקה. יחד עם זאת, עובדות כתב האישום ממחישות כי קיים בפועל קשר בין עבירת הסמים לבין הנהיגה המסוכנת, שלגביה הנאשם אינו זוכר, לטענתו, דבר. מבחינה זו - קיים משנה חומרה בעבירת הסמים, על אף שאיננה כשלעצמה מהחמורות.

13. עבירת הסמים כשלעצמה, שעניינה החזקה של תרופה פסיכיאטרית ללא מרשם, מכתובה מתחם עונש הולם אשר מתחיל ממאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר בפועל, כפי שנטען על ידי ב"כ המאשימה ובלי שב"כ הנאשם התנגד לכך.

14. עבירת הנהיגה הפוחזת הנה העבירה החמורה יותר. עבירה זו מקבלת, כאמור, משנה חומרה, לנוכח שילובה עם עבירת הסמים. סקירת הפסיקה לגבי נהיגה מסוכנת ופוחזת מלמדת כי ניתנה ענישה מגוונת המתחשבת בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. יצוין כי במרבית המקרים נעברו, בנוסף לעבירת הנהיגה הרשלנית, גם עבירות נוספות.

א. רע"פ 9937/16 **גיא קווין נגד מדינת ישראל (06.03.18)**, המבקש הודה והורשע בעבירות תקיפת שוטר ונהיגה פוחזת של רכב. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים.

ב. ע"פ 2815/14 **מחמד שעאבנה נגד מדינת ישראל (10.03.15)**, הנאשם הודה והרשע בעבירות מעשה פזיזות ורשלנות, שיבוש הליכי משפט, הפרעה לשוטר ונהיגה אגב סטייה מנתיב. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של שנה וחצי וצו מבחן.

ג. ע"פ (חיפה) 53493-07-17 **מוחמד מחאג'נה נגד מדינת ישראל (15.02.18)**, המשיב הודה והורשע בעבירות הפרעה לשוטר, נהיגה פוחזת, ונהיגה תחת השפעת אלכוהול. בית המשפט גזר עליו 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונשים נלווים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של המערער והפחית את עונשו ל-6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

ד. ע"פ (ירושלים) 51132-01-16 **בנימין חיים נגד מדינת ישראל (18.07.16)**, הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות בעבירות חציית צומת באור אדום, סטייה שלא בבטחה, נהיגה פוחזת והכשלת שוטר. בית משפט השלום גזר עליו 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וצו מבחן. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המערער והעמיד את תקופת עבודות השרות על 2.5 חודשים ובנוסף לכך 150 שעות של"צ.

ה. ת"פ (מחוזי ירושלים) 14534-06-13 **מדינת ישראל נגד מחמוד מדבוח (18.02.15)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות מעשה פזיזות ורשלנות (שיוחסה לו בהתאם להסדר הטיעון חלק העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה) ונהיגת רכב מנועי ללא רישיון. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים.

ו. ת"פ (קריית גת) 11185-03-13 **מדינת ישראל נגד מור חזן (18.06.15)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות נהיגה פוחזת, היעדר פוליסה, נהיגה בקלות ראש, נהיגה ללא רישיון רכב ונהיגה ללא רישיון. בית המשפט כיבד הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים והאריך בעניינו של הנאשם מאסר על תנאי בן 5 חודשים וגזר עליו בנוסף 8 חודשי מאסר על תנאי, של"צ, קנס ופסילה בפועל ועל תנאי.

ז. ת"פ (מחוזי נצרת) 20722-03-14 **מדינת ישראל נגד סאמר עדוי (28.06.16)**, הנאשם הודה והורשע במעשה פזיזות ורשלנות. בית המשפט גזר עליו 8 חודשי מאסר על תנאי, 10 חודשי פסילת רישיון נהיגה וקנס.

ח. ת"פ (כפר סבא) 39904-02-11 **מדינת ישראל נגד רמזי אבו רביע (01.09.13)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות הודעת אי שימוש, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא ביטוח, מעשה פזיזות ורשלנות ומסירת ידיעה כוזבת. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים.

15. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם, הלוקח בחשבון את שתי העבירות, נע בין מאסר קצר, שניתן יהיה לרצותו בעבודות שרות, ועד 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

16. בגזירת עונשו של הנאשם, בית המשפט רשאי להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40א לחוק העונשין, ובלבד שהעונש שייקבע לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

הנתון המרכזי בין נתוני הנאשם הנו מאסר מותנה משמעותי בן שמונה חודשים אשר הנו בר הפעלה בגין הרשעתו בעבירת הסמים.

מדובר בנתון אשר מציב קושי משמעותי לנקוט כלפי הנאשם גישה גמישה או מקילה, שכן הפעלת המאסר המותנה לבדה, ללא הטלת עונש נוסף, תביא לתוצאה של מאסר בפועל, המצוי בקצהו הגבוה של מתחם העונש שנקבע.

יחד עם זאת, אין צורך לומר כי מתחם העונש ההולם איננו לוקח בחשבון הפעלת מאסרים מותנים, שהנם פרי של עבריינות קודמת.

כפי שפורט, נעשו מאמצים ניכרים כדי לבחון אופציה טיפולית, אך מאמצים אלה לא נשאו פרי.

הנאשם הודה אמנם במיוחס לו, אך יחד עם זאת התקשה לקבל אחריות על מעשיו, והשליך את האחריות על גורמי חיצוניים של אכיפת החוק שלחוויתו רודפים אחריו ו"מחפשים אותו".

גישה זו מצביעה על בעייתיות במיוחד בנסיבות האירוע שבכתב האישום, שבו, כאמור, הבחינו אנשי משטרה, שאינם מכירים את הנאשם, ושאלו היו בחופשה, באירוע מסוכן וחריג, וכך נעצר הנאשם והובא לדין.

ארבעת התסקירים סיפקו תמונה עגומה ביחס לנאשם, כבעל דפוסים עברייניים מושרשים, שסירב להזדמנויות הטיפוליות שניתנו לו, ואשר והפרוגנוזה לשיקום ושינוי בעניינו הייתה שלילית.

הנאשם ענה לשאלות שרות המבחן והתייחס לסוגיות שהועלו בצורה מזלזלת ומניפולטיבית והתקשה לבטא תחושת אמפטיה לאחר.

שרות המבחן העריך כי קיים סיכון לכך שהנאשם יחזור ויבצע עבירות בעתיד ולא בא בהמלצה לעניין הארכת המאסר על תנאי, על אף הפניות חוזרות והזמנת תסקירים משלימים, והמליץ להשית עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

לנאשם הרשעות קודמות בעבירות סמים, איומים ואלימות וריצה מאסרים בפועל. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא מיום 10/1/16 בגין עבירות איומים, הפרעה לשוטר והחזקת סמים לצריכה עצמית. שם הוטל עליו המאסר המותנה בר הפעלה למשך 8 חודשים לגבי עבירות סמים.

17. ב"כ הנאשם ביקש להימנע מהפעלת המאסר על תנאי ולהאריכו לתקופה נוספת, והפנה למספר פסקי

דין בהם בתי המשפט החליטו להאריך מאסר על תנאי ארוך ולא להפעילו, כך לדוגמה:

בת"פ (ראשון לציון) 92393-04-10 **מדינת ישראל נגד אלחמי פטאפה**, עמד לחובת הנאשם מאסר על תנאי בן 9 חודשים בגין עבירת כניסה ושהייה בישראל שלא כדין, יחד עם זאת בית המשפט ציין כי הענישה היא אינדיבידואלית וכל מקרה ייבחן לגופו.

בת"פ (תל אביב) 9561/08 **מדינת ישראל נגד קמל אבו סיף**, בית המשפט האריך מאסר על תנאי בן 3 שנים בגין החזקת 0.17 גרם קוקאין, שם בית המשפט קבע כי הפעלת המאסר המותנה לא תעמוד בשום יחס לעבירה עצמה. בעניין זה אציין כי התנאי היה על עבירות מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים ובית המשפט בגזר דינו לא אבחן בין עבירות מסוג פשע לכאלה מסוג עוון.

בת"פ (תל אביב) 3639/09 **מדינת ישראל נגד אוריאל צברי**, הורשע הנאשם בעבירת איומים ועמדו לחובתו שלושה מאסרים על תנאי ברי הפעלה, בן 5 חודשים, בן 6 חודשים ובן 12 חודשים, בית המשפט האריך את שלושת המאסרים על תנאי ולא הפעילם משיקולי צדק. בית המשפט הגיע למסקנה, שעל אף שבעניינו של אותו נאשם לא היה אופק שיקומי והתסקיר בעניינו היה נעדר המלצה טיפולית ועונשית, והוא צבר לחובתו רישום פלילי גם בעבירות רלוונטיות. ההחלטה נומקה במספר נימוקים, לרבות שיהיו בלתי מוסבר בהגשת כתב האישום, שיהיו בניהול ההליך הפלילי שנגרם גם בשל אילוצי בית משפט, זיכוי הנאשם מהעבירות החמורות שיוחסו לו באותו כתב אישום, משכו הארוך של אחד מהמאסרים על תנאי, 12 חודשים, ובכך שהעבירות שבגין הוטל התנאי נעברו לפני עשור. בית המשפט קבע כי שילובם של כל הנסיבות מהווה שיקולי צדק מהותיים (אך אילו עמד כל אחד מהטעמים האלה בנפרד הוא לא היה עולה כדי שיקול צדק מהותי).

בנוסף הפנה ב"כ הנאשם לרע"פ 5798/00 **סעיד ריזי ואח' נגד מדינת ישראל**, בו נכללה התייחסות לאורכו של עונש המאסר על תנאי שיש לגזור, ונקבע כי הוא אמור להיות מידתי ולהימנע מהטלת מאסר על תנאי שתוצאתו תהיה קשה עד בלתי מידתית ביחס לעבירה הראשונה והן ביחס לעבירה הנוספת. וכן לרע"פ 608/07 **פלואי נגד מדינת ישראל**, בו התייחס בית המשפט גם לסוגיית אורכו של המאסר על תנאי, והחליט לקצר את תקופות המאסרים על תנאי שהוטלו על המערערים מבלי להתערב בעונש המאסר בפועל שהוטל.

להבדיל מפסקי הדין שפורטו לעיל, קיימת פסיקה ענפה בה בתי המשפט נהגו לפי הכלל והפעילו מאסרים מותנים ארוכים.

18. סעיף 56 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

56. הארכת תקופת התנאי

(א) בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום

עמוד 11

לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי.

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכות לפי סעיף זה אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנאשם בשל עבירה נוספת.

(ג) האריך בית המשפט את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי; חידש בית המשפט את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן פסק הדין, והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת.

19. כפי שפורט, קיימת סמכות לבית המשפט להימנע מהפעלתו של מאסר מותנה, ותחת זאת לצוות, מטעמים שיירשמו כי תקופת התנאי תוארך לתקופה נוספת, כל עוד מדובר בהרשעה הראשונה של הנאשם בשל העבירה הנוספת.

לרוב הכלל הוא כי מאסר מותנה יופעל, והארכת תקופת התנאי הינה חריג לכלל זה, ויושם רק מקום בו הפעלת התנאי תביא לתוצאה בלתי צודקת. ראו לעניין זה את דברי בית המשפט ברע"פ 4902/14 **בן צבאן נגד מדינת ישראל (16.07.14)**:

"אשר לשיקוליו של בית המשפט בבואו לבחון את האפשרות להאריך מאסר על תנאי חלף הפעלתו, יש להדגיש, כי הכלל לעניין זה הוא הפעלת המאסר, בהתאם להוראת סעיף 55(א) לחוק העונשין. האפשרות להאריך את תקופת המאסר מהווה חריג, אשר מעוגן בסעיף 56(א) לחוק העונשין, כהוראתו.. היינו, רק כאשר בית המשפט איננו רואה להשית על הנאשם עונש מאסר, וכאשר הפעלת המאסר המותנה תוביל לתוצאה בלתי צודקת, מוסמך בית המשפט להורות "מטעמים שיירשמו" על הארכת תקופת התנאי ולא על הפעלתו. יפים לענייננו דבריה של השופטת א' פרוקצ'יה, לפיהם:

"שיקול הדעת הניתן לבית המשפט בהארכת עונש מאסר מותנה מתמקד במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה. עצם אורכו של עונש המאסר על תנאי שהוטל בגין הליך קודם אינו טעם מיוחד להארכתו, במיוחד כאשר הנאשם אינו מראה סימנים אמיתיים של הכרה והפנמה של משמעות התנהגותו הפלילית." (רע"פ 7391/08 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 20 (14.9.2009))."

20. המאסר המותנה שתלוי ועומד להפעלה הנו משמעותי, ואורכו שמונה חודשים.

העבירה שמפעילה את התנאי הינה עבירת החזקת הסמים, ולא העיברה החמורה יותר, שהנה עבירת הנהיגה עמוד 12

הרשלנית. יתרה מכך - עבירת הסמים מתמקדת, כאמור, בהחזקה של כדורים פסיכיאטריים גרוסים לאבקה. ואולם, בסופו של דבר, על אף הנסיבות האמורות, ולמרות תקופת המאסר המשמעותית יחסית, לא מצאתי מנוס מהפעלת המאסר המותנה באירוע זה, שבו קבעתי, כאמור, כי שתי העבירות בכתב האישום המתוקן הינן אירוע אחד. אני סבורה כי עבירת הנהיגה המסוכנת, יחד עם החזקת סמים, ובהתחשב בנתוני הנאשם - מחייבים הטלה של מאסר בפועל. הפועל היוצא הנו כי לא ניתן להאריך את המאסר המותנה, לא ניתן להסתפק בעבודות שרות, ולא ניתן לגזור מאסר שיפחת בסופו של דבר משמונה חודשים.

21. ברע"פ 7391/08 יוסף מחאג'נה נגד מדינת ישראל (14.09.09), נקבע כדלקמן:

"הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל והארכת תקופת התנאי רק בשל היקפו של עונש המאסר על תנאי שיש להפעילו, אינה מתיישבת עם קו עונשי ואפקטיבי בנסיבות מקרה זה".

באותה מקרה נדונה בקשת רשות ערעור של המבקש על פסקי דינו של בית המשפט המחוזי. בקצרה אציין כי המבקש הודה והורשע בעבירות הסעה וניסיון העסקה של שוהה בלתי חוקי. בית משפט השלום האריך מאסר מותנה של 12 חודשים בנימוק שאילולא ההארכה יהיה העונש בלתי מידתי.

בית המשפט המחוזי התערב בענישה והורה על הפעלתו של המאסר המותנה.

בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור והותיר את פסק דינו של בית המשפט המחוזי על כנו. בית המשפט העליון ציין את הקושי בהפעלת מאסר על תנאי בהיקף רחב של 12 חודשים, וציין כי על אף שניתן היה להסתפק בעונש מאסר בפועל הקצר מ-12 חודשים, אין מנוס מהטלת מאסר בפועל באותו מקרה והפעלת המאסר על תנאי.

22. מכאן לענייננו - אני מקבלת את הערכת שרות המבחן, אשר מבוססת על בחינה מעמיקה של נתוני הנאשם לאורך תקופה. לצערי, אני שותפה להערכת שרות המבחן כי לא מתקיימות לגבי הנאשם הנסיבות המצדיקות לחרוג בעניינו ממתחם הענישה. לא הובאו נתוני שיקום מספקים, שיצדיקו הימנעות מוחלטת ממאסר.

אמנם אין להתעלם מכך שהנאשם מסר בדיקות שתן נקיות, אך אני מסכימה עם הערכת התסקירים שבכך אין די.

מדובר בעבירה חמורה ומסוכנת, שבוצעה על רקע שימוש בסמים, ובשל נסיבות אישיות מורכבות שאינן חיוביות.

העובדה כי מדובר בכדור פסיכיאטרי איננה מאיינת את חומרת האירוע.

הצפי השלילי להישנות המעשים, הפרוגנוזה השלילית לגבי הנאשם, עברו הפלילי, העובדה כי ביצע את העבירות בעודו תחת צו מבחן קודם - כל אלה שוללים גישה חריגה ומקילה החורגת לקולא ממתחם העונש.

המאסר המותנה התלוי ועומד הנו אכן חריף, ואולם זאת ניתן לאזן במידת מה בחפיפה של העונש שיוטל, עם תקופת ההפעלה.

סוף דבר

23. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

- א. שלושה חודשי מאסר בפועל.
- ב. הפעלת מאסר על תנאי בן 8 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 41865-02-13 מיום 10/1/16, מאסר זה ירוצה בחופף לעונש המאסר שהוטל עליו בתיק זה. הנאשם ירצה סה"כ שמונה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 2.3.17 ועד ליום 9.3.17.
- ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר על כל אחת מהעבירות בהן הורשע.
- ד. שישה חודשי פסילה בפועל מלקבל ו/או להחזיק רישיון נהיגה. מניין ימי הפסילה יחל מיום שחרורו של הנאשם ממאסר. מרוץ הפסילה ימנה רק מרגע הפקדת רישיון הנהיגה. יחד עם זאת, חל עליו איסור לנהוג ברכב מנועי החל מיום שחרורו.
- ה. שלושה חודשי פסילה על תנאי מלקבל ו/או להחזיק רישיון נהיגה, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת סמים או העבירה בה הורשע.
- ו. חתימה על התחייבות על סך 2,000 ₪, להימנע במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר מלעבור על כל אחת מהעבירות בהן הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ט, 11 דצמבר 2018, במעמד הנוכחים.